

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Kontrola uplatňovania právnych predpisov EÚ**(Preskúmanie Európskeho dvora audítorov)****(stanovisko z vlastnej iniciatívy)**

(2018/C 081/11)

Spravodajcovia: **Bernd DITTMANN, Denis MEYNENT, Ronny LANNOO**

Rozhodnutie predsedníctva	30. 5. 2017
Právny základ	článok 29 ods. 2 rokovacieho poriadku EHSV
Dátum schválenia v pléne	18. 10. 2017
Plenárne zasadnutie č.	529
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	176/0/1

1. Závery a odporúčania

1.1. V snahe vytvoriť primerané právne predpisy, ktoré umožnia dosiahnuť ciele uvedené v článku 3 ZEÚ, EHSV pripomína význam zásady včasného uplatnenia, zásady subsidiarity a proporcionality, zásady predbežnej opatrnosti, zásady predvídateľnosti, zásady „najprv myslieť na malých“ (think small first), zásady vonkajšieho rozmeru konkurencieschopnosti a skúšky vnútorného trhu.

1.2. Cieľom právnych predpisov EÚ musí byť vždy vytvorenie právneho rámca, ktorý občanom a podnikom umožní využívať výhody vnútorného trhu a zabráni ich zbytočnému administratívne zaťaženiu. EHSV sa preto domnieva, že rozhodujúci význam má kontrola uplatňovania v praxi. Okrem toho podporuje právne predpisy, ktoré sú schopné prispôsobiť sa. Podotýka, že nielen obsah právnych predpisov, ale aj samotný legislatívny proces musí byť možné prispôsobiť, aby zodpovedali potrebám podnikov a občanov.

1.3. Preto zastáva názor, že na uplatniteľnosť práva Európskej únie treba prihliadať už od začiatku legislatívneho cyklu, pri vypracúvaní štúdií vplyvu, a že európsky ekosystém v tejto oblasti sa musí ešte viac rozvinúť.

1.4. EHSV sa však domnieva, že zlepšovanie právnych predpisov nenahrádza politické rozhodnutia a v žiadnom prípade nemôže viesť k deregulácii ani k zníženiu úrovne sociálnej ochrany, ochrany životného prostredia a základných práv.

1.5. Ťažkosti s uplatňovaním a implementáciou práva Európskej únie sú z veľkej časti dôsledkom netransponovania smerníc. Preto EHSV vo svojich stanoviskách odporúča používať skôr nariadenia než smernice.

1.6. EHSV sa domnieva, že je nevyhnutné zlepšiť spôsob, akým Komisia uskutočňuje konzultácie so zainteresovanými stranami, aby sa mohli navrhovať právne predpisy, ktoré budú pre členské štáty a zainteresované strany ľahko uplatniteľné.

1.7. EHSV sa nazdáva, že by mohol v tejto súvislosti zohrávať dôležitú úlohu ako sprostredkovateľ medzi zákonodarcami a používateľmi právnych predpisov EÚ. EHSV neustále prispôbuje svoje pracovné metódy. Preto sa nedávno rozhodol aktívne podieľať na hodnotení legislatívneho cyklu a vypracúvať svoje vlastné hodnotenia *ex post* právnych predpisov EÚ.

2. Úvod

2.1. Člen Európskeho dvora audítorov Pietro Russo v liste z 21. decembra 2016 informoval podpredsedu EHSV Michaela Smytha, že na administratívnej úrovni budú nadviazané kontakty v súvislosti so situačnou správou, ktorú Európsky dvor audítorov pripravuje, aby preskúmal, ako Európska komisia kontroluje uplatňovanie právnych predpisov

EÚ, v súlade so svojimi povinnosťami. Preskúmanie, ktoré Európsky dvor audítorov požaduje, vychádza z článku 17 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ), v ktorom sa uvádza: „Komisia podporuje všeobecný záujem Únie a na tento účel sa ujíma vhodných iniciatív. Zabezpečuje uplatňovanie zmlúv, ako aj opatrení prijatých inštitúciami na ich základe. Dohliada na uplatňovanie práva Únie pod kontrolou Súdneho dvora Európskej únie.“

2.2. Člen Európskeho dvora audítorov Leo Brincat odovzdal 3. mája 2017 generálnemu tajomníkovi EHSV dokument s tromi súbormi otázok.

2.3. Vzhľadom na politický význam tohto spisu generálny tajomník EHSV o ňom informoval predsedníctvo, ktoré sa rozhodlo vytvoriť trojčlennú skupinu ad hoc poverenú sformulovaním odpovede v podobe stanoviska z vlastnej iniciatívy na základe článku 29. ods. 2 rokovacieho poriadku EHSV. Európsky dvor audítorov musí dostať príspevok EHSV, aby ho mohol začleniť do svojej vlastnej správy, ktorá má byť hotová v máji 2018.

2.4. Európsky dvor audítorov by chcel v zásade prostredníctvom EHSV zistiť, či kroky, ktoré robí Európska komisia v snahe presadiť dodržiavanie právnych predpisov EÚ, zodpovedajú očakávaniam európskych občanov. Európsky dvor audítorov by chcel vedieť, ktoré konkrétne aspekty kontroly uplatňovania právnych predpisov obzvlášť upútali pozornosť EHSV.

3. Otázky Európskeho dvora audítorov

3.1. Európsky dvor audítorov sformuloval tri súbory otázok s cieľom zistiť názor EHSV na tieto aspekty:

- a) **hlavné iniciatívy**, ktoré rozbehla Komisia v snahe zlepšiť uplatňovanie práva EÚ (Lepšia právna regulácia a Právo EÚ: Lepšie výsledky pomocou lepšieho uplatňovania práva), najmä pokiaľ ide o relevantnosť iniciatív, reakcie občianskej spoločnosti a prípadné prvé pozitívne účinky);
- b) **hlavné témy** spojené s lepším uplatňovaním právnych predpisov EÚ, najmä pokiaľ ide o uplatniteľnosť, transparentnosť a zvyšovanie povedomia verejnosti v tejto súvislosti;
- c) **hlavné povinnosti** Komisie v záujme lepšieho uplatňovania práva EÚ, najmä pokiaľ ide o to, akým spôsobom EHSV využíva informácie a správy, ktoré predkladá Komisia ⁽¹⁾, ako aj návrhy a odporúčania EHSV v súvislosti s tým, ako možno zlepšiť vypracúvanie správ o uplatňovaní právnych predpisov.

3.2. Odpovede uvedené v tomto stanovisku, ktoré nemá ambíciu vyčerpať všetky možnosti, vychádzajú z postojov vyjadrených v mnohých stanoviskách EHSV ⁽²⁾.

4. Všeobecné pripomienky

4.1. Ciele Únie sú uvedené v článku 3 ZEÚ. Okrem iného sa usiluje „o trvalo udržateľný rozvoj Európy založený na vyváženom hospodárskom raste a cenovej stabilite, o sociálne trhové hospodárstvo s vysokou konkurencieschopnosťou zamerané na dosiahnutie plnej zamestnanosti a sociálneho pokroku, ako aj o vysokú úroveň ochrany životného prostredia a zlepšenie jeho kvality. [...] Podporuje hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a solidaritu medzi členskými štátmi“.

4.2. EHSV v tejto súvislosti pripomína význam už definovaných zásad na zabezpečenie primeraných právnych predpisov, aby sa uvedené ciele mohli dosiahnuť. Ide okrem iného o zásadu včasného uplatnenia, zásadu subsidiarity a proporcionality, zásadu predbežnej opatrnosti, zásadu predvídateľnosti, zásadu „najprv myslieť na malých“, zásadu vonkajšieho rozmeru konkurencieschopnosti a skúšky vnútorného trhu ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Pozri správu Komisie *Monitorovanie uplatňovania právnych predpisov Európskej únie – Výročná správa za rok 2015*, COM(2016) 463 final.
⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 132, 3.5.2011, s. 47, Ú. v. EÚ C 18, 19.1.2011, s. 100, Ú. v. EÚ C 277, 17.11.2009, s. 6, Ú. v. EÚ C 248, 25.8.2011, s. 87, Ú. v. EÚ C 24, 31.1.2006, s. 52, Ú. v. EÚ C 325, 30.12.2006, s. 3, Ú. v. EÚ C 43, 15.2.2012, s. 14, Ú. v. EÚ C 230, 14.7.2015, s. 66, Ú. v. EÚ C 383, 17.11.2015, s. 57, Ú. v. EÚ C 13, 15.1.2016, s. 192, Ú. v. EÚ C 303, 19.8.2016, s. 45, Ú. v. EÚ C 487, 28.12.2016, s. 51.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 487, 28.12.2016, s. 51, bod 2.14.

5. Konkrétne pripomienky

5.1. **K hlavným iniciatívam, ktoré rozbehla Komisia v snahe zlepšiť uplatňovanie práva EÚ** (Lepšia právna regulácia⁽⁴⁾ a Právo EÚ: Lepšie výsledky pomocou lepšieho uplatňovania práva⁽⁵⁾)

5.1.1. EHSV sa už dlho zaoberá otázkou lepšej právnej regulácie, ktorej sa venoval v mnohých stanoviskách a informačných správach⁽⁶⁾ a ktorá bola predmetom nespočetných diskusií, seminárov, štúdií či vypočutí⁽⁷⁾.

5.1.2. Pokiaľ ide o uplatňovanie zásad programu Lepšia právna regulácia, EHSV zastáva názor, že právna regulácia sama osebe nie je prekážkou a že je naopak nevyhnutná na dosiahnutie cieľov stanovených v zmluve. Výbor preto oceňuje, že podpredseda Timmermans niekoľkokrát uviedol, že program REFIT nemôže viesť k deregulácii ani k zníženiu úrovne sociálnej ochrany, ochrany životného prostredia a základných práv⁽⁸⁾.

5.1.3. EHSV sa domnieva, že lepšia a inteligentná právna regulácia je spoločnou úlohou pre všetky európske inštitúcie a členské štáty v záujme občanov, podnikov, spotrebiteľov a zamestnancov. EHSV však zdôrazňuje, že lepšia právna regulácia nenahrádza politické rozhodnutia.

5.1.4. V stanovisku, ktoré vypracoval v súvislosti s oznámením nazvaným Lepšia právna regulácia v záujme lepších výsledkov, preto EHSV⁽⁹⁾:

- ocenil skutočnosť, že opatrenia lepšej právnej regulácie sa budú vzťahovať na celý životný cyklus právneho aktu, a že tak budú pokryté aj opatrenia *ex ante* a *ex post*,
- žiadal o zahrnutie poradných orgánov EÚ do medziinštitucionálnej dohody o lepšej právnej regulácii,
- podporil rozsiahle zapojenie zainteresovaných strán prostredníctvom konzultácií počas celého životného cyklu politických iniciatív,
- zdôraznil, že je potrebné vhodne zvoliť zainteresované strany, a žiadal, aby sa pri výbere odborníkov do rôznych orgánov zabezpečila nezávislosť, nestrannosť a transparentnosť,
- žiadal o väčšiu transparentnosť v súvislosti s neformálnymi dialógmi a zasadzoval sa za to, aby sa používanie tohto nástroja obmedzilo,
- nabádal Komisiu, aby sa väčšmi zamerala na nedostatky pri transpozícii a uplatňovaní právnych predpisov EÚ zo strany členských štátov, a požadoval preto používanie nariadení namiesto smerníc.

5.1.5. Na druhej strane tým, že EHSV prijal pozvanie Komisie, aby sa podieľal na činnosti platformy REFIT, a že sformuloval návrhy na zlepšenie fungovania tejto platformy⁽¹⁰⁾, ukázal, že sa zasadzuje za vytvorenie takého právneho rámca EÚ, ktorý umožní podnikom a občanom využívať výhody jednotného trhu a zabráni ich zbytočnému administratívne zaťaženiu.

5.1.6. V rámci svojej účasti v diskusnej skupine zainteresovaných strán platformy REFIT sa EHSV aktívne podieľal na príprave viacerých stanovísk platformy, ktoré poslúžili ako podklady na vypracovanie ročného pracovného programu Komisie a budú k nemu prispievať i naďalej. Priority EHSV boli vymedzené na základe návrhov, ktoré predložili jeho sekcie a ktoré zahŕňali okrem iného aj návrh na zjednodušenie pokiaľ ide o problém prekryvania sa a opakovaných požiadaviek vyplývajúcich z rôznych právnych aktov EÚ, ako aj potrebu jasných a kompletných európskych noriem pre stavebné

⁽⁴⁾ COM(2016) 615 final.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 18, 19.1.2017, s. 10.

⁽⁶⁾ Pozri najmä stanoviská Lepšia právna regulácia v záujme lepších výsledkov (spravodajca: B. Dittmann, Ú. v. EÚ C 13, 15.1.2016, s. 192), Posudzovanie konzultácií Európskej komisie so zainteresovanými stranami (spravodajca: R. Lannoo, Ú. v. EÚ C 383, 17.11.2015, s. 57), Program REFIT (spravodajca: D. Meynent, Ú. v. EÚ C 303, 19.8.2016, s. 45), Lepšie právne predpisy: vykonávacie akty a delegované akty (informačná správa nezverejnená v úradnom vestníku, spravodajca: J. Pegado Liz).

⁽⁷⁾ Ako príklad môžeme uviesť Európsky deň spotrebiteľov 2016 na tému Zlepšiť predpisy pre spotrebiteľov?, diskusiú s podpredsedom EK Fransom Timmermansom na plenárnom zasadnutí 18. marca 2017, štúdiu Uplatňovanie lepšej legislatívy – účinok Stoiberovej správy alebo Deň občianskej spoločnosti 2015 na tému Dialóg s občanmi: nástroj na lepšiu tvorbu právnych predpisov vo všeobecnom záujme.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 303, 19.8.2016, s. 45, bod 2.2.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 13, 15.1.2016, s. 192.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 303, 19.8.2016, s. 45, bod 2.12.1.

výrobky (nariadenie o stavebných výrobkoch). Výbor taktiež pomohol vypracovať úplný zoznam návrhov, ako zlepšiť mechanizmy konzultácie Európskej komisie so zainteresovanými stranami, ktorý posluží pri prebiehajúcej revízii usmernení a súboru nástrojov v záujme lepšej právnej regulácie.

5.2. K hlavným témam spojeným s lepším uplatňovaním právnych predpisov EÚ (uplatniteľnosť právnych predpisov, transparentnosť a zvyšovanie povedomia verejnosti)

5.2.1. Uplatniteľnosť

5.2.1.1. EHSV neustále prispôbuje svoje pracovné metódy, aby mohol prispieť k posudzovaniu kvality uplatňovania právnych predpisov EÚ. Preto sa ani nie pred dvoma rokmi rozhodol aktívne podieľať na hodnotení legislatívneho cyklu a vypracúvať svoje vlastné hodnotenia *ex post* právnych predpisov EÚ.

5.2.1.2. EHSV⁽¹¹⁾ zastáva názor, že na uplatniteľnosť práva EÚ treba prihliadať už od začiatku legislatívneho cyklu, pri vypracúvaní štúdií vplyvu. Napriek dosiahnutému pokroku sa európsky systém v oblasti posúdenia vplyvu musí ďalej vyvíjať. V snahe zlepšiť kvalitu posúdení vplyvu navrhuje EHSV viacero možností zlepšenia, medzi inými transparentné, prístupné a pluralistické špecifikácie posúdení vplyvu, rozšírenie európskeho registra posúdení vplyvu, potrebu konzistentného metodologického prístupu jednotlivých európskych inštitúcií na úrovni výskumnej matrice posúdení vplyvu. EHSV by tiež mal v budúcnosti analyzovať určité štúdie vplyvu (tie, ktoré súvisia s kľúčovými témami inštitúcie), posudzovať metodologické aspekty a v čo najskoršom štádiu legislatívneho cyklu sa vyjadrovať k prípadnému zohľadneniu hospodárskych, sociálnych, environmentálnych alebo územných aspektov. Uľahčilo by to aj vypracovávanie prípadných poradných stanovísk EHSV, ktoré súvisia s legislatívnymi návrhmi pripravenými na základe rovnakých posúdení vplyvu.

5.2.1.3. EHSV sa domnieva⁽¹²⁾, že cieľom právnych predpisov EÚ musí byť vždy vytvorenie právneho rámca, ktorý občanom a podnikom umožní využívať výhody vnútorného trhu a zabráni ich zbytočnému administratívne zaťaženiu. EHSV sa preto domnieva, že rozhodujúci význam má kontrola uplatňovania v praxi. Okrem toho podporuje právne predpisy, ktoré sú schopné prispôsobiť sa.

5.2.1.4. Európske právne predpisy musia byť dôsledné, pokiaľ ide o ich účel a flexibilitu v rámci ich transpozícií do vnútroštátnej legislatívy, a musia byť vždy v súlade s cieľmi stanovenými v zmluvách⁽¹³⁾. V tejto súvislosti EHSV podporuje objasnenie zásad subsidiarity a proporcionality.

5.2.1.5. EHSV okrem toho podotýka, že nielen obsah právnych predpisov, ale aj samotný legislatívny proces musí byť možné prispôsobiť, aby zodpovedali potrebám podnikov a občanov⁽¹⁴⁾. V tejto súvislosti EHSV odporúča⁽¹⁵⁾:

- a) dôslednejšie uplatňovanie zásad „lepšej právnej regulácie“;
- b) transparentnosť na všetkých úrovniach tvorby právnych predpisov;
- c) vytvorenie systematickejšieho monitorovacieho systému v súvislosti s transpozíciou smerníc na národnej úrovni;
- d) zohľadnenie novej úlohy a posilnených právomocí národných parlamentov vyplývajúcich zo zmlúv;
- e) aby Komisia častejšie využívala svoje výkladové oznámenia;
- f) vyvinúť väčšie úsilie, pokiaľ ide o zjednodušenie legislatívy a kodifikáciu.

5.2.1.6. Ťažkosti s uplatňovaním a implementáciou práva Európskej únie sú z veľkej časti dôsledkom netransponovania smerníc. Preto EHSV vo svojich stanoviskách odporúča používať skôr nariadenia než smernice⁽¹⁶⁾.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 434, 15.12.2017, s. 11, bod 4.6.1.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 487, 28.12.2016, s. 51, bod 1.7.

⁽¹³⁾ Tamže, bod 1.11.

⁽¹⁴⁾ Tamže, bod 2.7.

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ C 248, 25.8.2011, s. 87, bod 3.6.

⁽¹⁶⁾ Ú. v. EÚ C 204, 9.8.2008, s. 9, bod 2.1.

5.2.1.7. V rámci programu REFIT Komisia okrem iného oznámila, že by sa mali robiť konzultácie v súvislosti s hodnoteniami, kontrolami vhodnosti a vypracúvaním delegovaných aktov a vykonávacích aktov. V tomto duchu by Komisia mala tiež lepšie prihliadať na stanoviská výboru Európskej komisie pre kontrolu regulácie, ktorého právomoci už zahŕňajú aj hodnotenia *ex post*.

5.2.1.8. EHSV sa domnieva, že je nevyhnutné zlepšiť spôsob, akým Komisia uskutočňuje konzultácie so zainteresovanými stranami, aby sa mohli navrhovať právne predpisy, ktoré budú môcť členské štáty a zainteresované strany ľahko uplatňovať. V tejto súvislosti už predložil návrhy, ktoré by mali pomôcť štruktúrovaným spôsobom zlepšiť proces konzultácie⁽¹⁷⁾.

5.2.1.9. EHSV už vyjadril poľutovanie nad tým, že opatrenia programu Lepšia právna regulácia nedostatočne zohľadňujú úlohu, funkciu a reprezentatívnosť EHSV, ktoré sú zakotvené v zmluvách, a z tohto dôvodu sa v nich nevyužíva potenciál čerpať zo skúseností a odborných znalostí členov výboru a plne oceniť úlohy, ktoré výbor plní. Skutočnosť, že EHSV sa podieľa na práci platformy REFIT (*ex post*) však dostatočne nepoukazuje na úlohy výboru a jeho zodpovednosť za posilnenie demokratickej legitimity a efektivity inštitúcií⁽¹⁸⁾.

5.2.1.10. EHSV sa domnieva, že uplatňovanie *acquis* EÚ poškodzuje aj chýbajúca politická vôľa národných orgánov dodržiavať a presadzovať právne predpisy, ktoré sú považované za „cudzie“ ich právnemu systému a národným tradíciám, ako aj pretrvávajúca tendencia dopĺňať právne ustanovenia EÚ o nové nepotrebné regulačné ustanovenia alebo z nich vyberať len niektoré časti a iné nie⁽¹⁹⁾.

5.2.1.11. EHSV sa napokon domnieva, že systém EU Pilot (neformálny dialóg medzi Komisiou a členskými štátmi o nedodržiavaní právnych predpisov EÚ, skôr ako sa začne formálne konanie vo veci porušenia predpisov) je ďalším krokom správnym smerom, ale jeho fungovanie treba ešte vyhodnotiť. Navyše sa tento systém nesmie používať ako náhrada za konania vo veci porušenia predpisov.

5.2.2. Transparentnosť

5.2.2.1. EHSV⁽²⁰⁾ sa domnieva, že všetky právne predpisy musia byť výsledkom verejnej politickej diskusie. Nazdáva sa, že európsky legislatívny proces by sa mal preskúmať v rámci Lisabonskej zmluvy a v prípade potreby v rámci novej zmluvy, aby európske politiky prinášali čo najlepšie výsledky. EHSV by chcel vyzdvihnúť kvalitu, legitimitu, transparentnosť a inkluzívny charakter právnych predpisov.

5.2.2.2. Zasadnutia Rady v tých zloženiach, ktoré fungujú na základe kvalifikovanej väčšiny, by mali byť verejné s cieľom zaručiť transparentnosť a demokraciu. EHSV zastáva názor, že zrýchlený legislatívny postup v rámci trialógu by sa mal uplatňovať len v naliehavých prípadoch, čo je tiež v súlade s podmienkami zmluvy⁽²¹⁾.

5.2.2.3. Zasadnutia trialógu nie sú na rozdiel od výborov Európskeho parlamentu ani transparentné, ani prístupné. Obmedziť legislatívny proces na jediné čítanie znamená obmedziť účasť občianskej spoločnosti⁽²²⁾.

5.2.2.4. Európsky parlament, ale aj orgány ako napr. Európsky výbor regiónov (VR) a EHSV, musia byť lepšie zapojené do cyklu európskeho semestra⁽²³⁾.

5.2.2.5. V prípade delegovaných aktov by mala Európska komisia zabezpečiť väčšiu transparentnosť pri rozhodovaní (pozri článok 290 ZFEÚ), čo výbor už viackrát zdôraznil⁽²⁴⁾.

5.2.2.6. Okrem toho zvyšovanie počtu názvov agend a programov (Lepšia právna regulácia, Inteligentná regulácia, Najskôr myslieť na malých atď.) je do určitej miery zmatečné. Mala by sa objasniť hierarchia a interakcia týchto programov a projektov, aby verejnosť chápala, komu sú určené⁽²⁵⁾.

⁽¹⁷⁾ Ú. v. EÚ C 383, 17.11.2015, s. 57.

⁽¹⁸⁾ Ú. v. EÚ C 13, 15.1.2016, s. 192, bod 2.6.

⁽¹⁹⁾ Ú. v. EÚ C 18, 19.1.2011, s. 100, bod 3.5.

⁽²⁰⁾ Ú. v. EÚ C 487, 28.12.2016, s. 51, body 1.9 a 2.6.

⁽²¹⁾ Tamže, bod 3.11.

⁽²²⁾ Tamže, bod 3.15.

⁽²³⁾ Tamže, bod 3.16.

⁽²⁴⁾ Tamže, bod 3.17.

⁽²⁵⁾ Ú. v. EÚ C 230, 14.7.2015, s. 66, bod 5.2.

5.2.2.7. Navyše v záujme transparentnosti a legitimity EHSV žiadal⁽²⁶⁾, aby sa konzultácie Komisie uskutočňovali bez ohľadu na štruktúrovaný občiansky dialóg (článok 11 ods. 2 ZEÚ) alebo konzultácie, ktoré sa uskutočňujú v špecifickom rámci, ako sú napríklad konzultácie so sociálnymi partnermi v rámci sociálneho dialógu (článok 154 ZFEÚ) alebo konzultácie s poradnými orgánmi, ako je Európsky hospodársky a sociálny výbor (článok 304 ZFEÚ).

5.2.3. Zvyšovanie povedomia verejnosti

5.2.3.1. Je potrebné podporovať a zlepšovať komunikáciu s verejnosťou. Komunikácia prebúdza záujem, ktorý vedie k pochopeniu. Takzvaná nová vízia pre Európu by sa mala začať stratégiou v oblasti komunikácie a zjednodušenia, ktorá by bola pre Komisiu a členské štáty spoločná. V tomto ohľade sa zdá užitočné zopakovať to, čo EHSV svojho času zdôrazňoval v stanovisku Na ceste k Aktu o jednotnom trhu, t. j., že politické strany, médiá, vzdelávacie inštitúcie a všetky zúčastnené strany nesú historickú zodpovednosť za schopnosť EÚ úspešne riešiť svetové problémy na základe hodnôt, ktoré boli doteraz typické pre naše sociálne trhové hospodárstva⁽²⁷⁾.

5.2.3.2. Podporné siete, ktoré vytvorila Komisia, sú zatiaľ veľmi málo známe. Týka sa to najmä siete SOLVIT, ktorej cieľom je pomáhať občanom alebo podnikom EÚ v prípade, že orgány verejnej správy iného členského štátu nerešpektujú ich práva. EHSV víta snahu Komisie lepšie propagovať túto sieť.

5.2.3.3. Jednou možnosťou⁽²⁸⁾ by bolo, aby Komisia o porušovaní viac informovala verejnosť, keďže v konečnom dôsledku sú to vlády členských štátov, ktoré nesprávne alebo oneskorene transponujú právne predpisy alebo ich netransponujú vôbec. Boli to takisto ony, kto tieto právne predpisy prijal v Rade. Sú zodpovedné za všeobecne nedostatočné uplatňovanie *acquis* EÚ, ktoré sa opätovne každý rok potvrdzuje v správach o uplatňovaní právnych predpisov EÚ. Komisia by takisto mala systematicky skúmať, ktoré opatrenia sú nevyhnutné na vykonanie zásadnej zmeny súčasnej situácie, a mala by zohľadniť predchádzajúce návrhy EHSV⁽²⁹⁾ v tejto súvislosti.

5.3. **K hlavným povinnostiam Komisie v záujme lepšieho uplatňovania práva EÚ** (kontrola uplatňovania právnych predpisov EÚ⁽³⁰⁾ a ich rešpektovanie členskými štátmi)

5.3.1. Otázka kontroly uplatňovania práva EÚ je samozrejme predmetom záujmu EHSV, ktorý jej venoval niekoľko osobitných stanovísk⁽³¹⁾. Zaoberal sa ňou aj v stanoviskách na iné témy (Inteligentná regulácia, Lepšie právne predpisy, Program REFIT atď.) a počas vypočutí a seminárov venovaných tejto téme (najmä v rámci svojho Strediska pre monitorovanie jednotného trhu).

5.3.2. EHSV v tejto súvislosti často vyzýval Komisiu, aby mu predložila svoju výročnú správu a požiadala ho o stanovisko k nej, s cieľom zohľadniť názory organizovanej občianskej spoločnosti na uplatňovanie legislatívy EÚ, a tak podporiť uplatňovanie práva v EÚ⁽³²⁾.

5.3.3. EHSV sa totiž nazdáva, že by mohol v tejto súvislosti zohrávať dôležitú úlohu ako sprostredkovateľ medzi zákonodarcami a používateľmi právnych predpisov EÚ. Môže napríklad osobitne prispieť k iniciatívnej správe Európskeho parlamentu o výročnej správe týkajúcej sa vykonávania právnych predpisov EÚ členskými štátmi, pričom by sa zameral na doplnenia zo strany členských štátov počas transpozície⁽³³⁾.

5.3.4. Mimo chodom EHSV⁽³⁴⁾ odporučil niekoľko opatrení na zlepšenie transpozície smerníc, ako napríklad:

- včas stanoviť normatívny nástroj na transpozíciu,
- urýchliť transpozíčný proces hneď po uverejnení smernice v Úradnom vestníku Európskej únie tak, že sa na vnútroštátnej úrovni zverí koordinácia kontaktnému miestu, ktoré bude spravovať databázu vytvorenú na tento účel,
- v prípade presných a výslovných ustanovení alebo definícií uprednostniť transpozíciu odpisom,

⁽²⁶⁾ Ú. v. EÚ C 383, 17.11.2015, s. 57, bod 2.1.2.

⁽²⁷⁾ Ú. v. EÚ C 132, 3.5.2011, s. 47, bod 1.7.

⁽²⁸⁾ Ú. v. EÚ C 13, 15.1.2016, s. 192, bod 4.4.9.

⁽²⁹⁾ Ú. v. EÚ C 230, 14.7.2015, s. 66.

⁽³⁰⁾ COM(2016) 463 final.

⁽³¹⁾ Ú. v. EÚ C 204, 9.8.2008, s. 9; a Ú. v. EÚ C 347, 18.12.2010, s. 62.

⁽³²⁾ Ú. v. EÚ C 347, 18.12.2010, s. 62, bod 1.10.

⁽³³⁾ Ú. v. EÚ C 303, 19.8.2016, s. 45, bod 3.2.4.

⁽³⁴⁾ Ú. v. EÚ C 204, 9.8.2008, s. 9, bod 5.

- umožniť transpozíciu konkrétnym odkazom na normatívne/výslovné ustanovenia smernice ako sú zoznamy, tabuľky uvádzajúce výrobky, látky a predmety, ktoré pokrýva smernica, vzory tlačív, osvedčenia uvedené v prílohe,
- prispôbiť vnútroštátne transpozičné postupy v závislosti od pôsobnosti smernice pomocou zrýchlených postupov, avšak nesmie sa pritom zabúdať na povinné domáce konzultácie súvisiace s prijímaním normatívnych textov.

5.3.5. EHSV sa takisto domnieva, že primerané monitorovanie záležitostí EÚ v členských štátoch by Komisii veľmi pomohlo a zvýšilo by kvalitu jej práce⁽³⁵⁾.

V Bruseli 18. októbra 2017

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Georges DASSIS

⁽³⁵⁾ Ú. v. EÚ C 325, 30.12.2006, s. 3, bod 6.1.13.